

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Jezierski

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2011 r.

Pan
Kazimierz Wojciech Czaplicki
Kierownik
Krajowego Biura Wyborczego

KBF-4100-06-01/2011
P/10/035

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze.

1. Na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz badania losowej próby 63 dowodów księgowych na łączną kwotę 7.863,5 tys. zł, wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, NIK ocenia pozytywnie skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, stwierdza poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w centrali Krajowego Biura Wyborczego.
2. Sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek budżetowych, Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2010 oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2010 r. centrali Krajowego Biura Wyborczego były sporządzone terminowo na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania budżetowe Rb-23, Rb-27 i Rb-28 za rok 2010 części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. Sprawozdania zostały opracowane z wykorzystaniem Systemu Obsługi Budżetu Państwa Trezor. Ocena

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

sformułowana została na podstawie wyników badania mechanizmów systemu Trezor. Dają one pewność co do prawidłowości przenoszenia danych pod względem formalno-rachunkowym ze sprawozdań jednostkowych do sprawozdań łącznych. Sprawozdania sporządzane były w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej².

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość opracowania łącznego sprawozdania Rb-N i Rb-Z za IV kwartał 2010 r. części 11 – Krajowe Biuro Wyborcze. Sprawozdania sporządzane były w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³.

3. Zrealizowane w 2010 r. dochody w części 11 wyniosły 49,1 tys. zł, co stanowiło 140,2% prognozy. Najwyższe dochody zostały zrealizowane przez delegaturę KBW w Poznaniu (17,0 tys. zł) z tytułu zwrotu nadpłat składek na ubezpieczenia społeczne. Ze sprzedaży samochodu osobowego, w drodze oferty publicznej, uzyskano 10,6 tys. zł. Dochody z tytułu zwrotów dotacji przez j.s.t. wyniosły 7,0 tys. zł. Pobrane dochody były rzetelnie ewidencjonowane i przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁴.
4. Przyjęte w ustawie budżetowej wydatki w wysokości 45.625 tys. zł zostały zwiększone ze środków rezerw celowych do 316.421,1 tys. zł. Wydatki wykonano na kwotę 270.645,6 tys. zł, tj. o 14,5% niższą w stosunku do planu po zmianach i o 137,9% wyższą od wykonania w 2009 r.
5. Kierownik KBW występował do Ministra Finansów o przekazanie środków finansowych w kwotach niezbędnych do finansowania zadań ustawowych. Ministerstwo Finansów w 2010 r. przekazało na rachunek wydatków KBW 274.136.000,00 zł. Dysponent części 11 zwrócił na centralny rachunek budżetu niewykorzystane środki budżetowe w kwocie 3.490.443,80 zł, w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁵. Zwroty pochodziły głównie z niewykorzystanych przez gminy kwot na zadania wyborcze.
6. Zmiany w planie finansowym, polegające na przeniesieniach między paragrafami klasyfikacji budżetowej w rozdziale 75101⁶, wprowadzone przez Kierownika KBW na łączną kwotę 163,4 tys. zł, tj. 0,4% wydatków w tym rozdziale według planu po zmianach, były celowe, udokumentowane i wprowadzone zgodnie z art. 171 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷.
7. Kierownik Krajowego Biura Wyborczego wystąpił do Ministra Finansów o przeniesienie z rezerw celowych budżetu państwa kwoty 270.796,1 tys. zł na wydatki związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów Prezydenta RP (107.660 tys. zł), wyborów

² Dz.U. Nr 20, poz.103.

³ Dz.U. Nr 43, poz. 247.

⁴ Dz.U. Nr 116, poz.784 ze zm.

⁵ Dz.U. Nr 245, poz.1637.

⁶ Rozdział 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa.

⁷ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

uzupełniających do Senatu (5.091,1 tys. zł), wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów oraz prezydentów miast (158.045 tys. zł). Środki w kwocie 226.113,5 tys. zł, tj. 83,7% planu po zmianach, rozdysponowano zgodnie z przeznaczeniem na finansowanie zadań wyborczych. Na organizację i przeprowadzenie wyborów Prezydenta RP przeznaczono 106.025,3 tys. zł (98,8% kwoty planowanej), wyborów uzupełniających do Senatu RP 4.756,0 tys. zł (93,4%) oraz wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów oraz prezydentów miast 115.332,3 tys. zł (73,0%). Na niższe od planu (o 44.682,6 tys. zł) wykonanie wydatków miało wpływ niewykorzystanie dotacji na ewentualne zadania wyborcze, jakie mogły wystąpić pod koniec roku (ponowne wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast) oraz niższe koszty związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów.

8. Przyznane przez KBW dotacje w wysokości 209.356.785,02 zł przekazane zostały jednostkom samorządu terytorialnego, stosownie do terminów i stopnia realizacji zadań wyborczych w kwocie 202.937,7 tys. zł (rozdziały 75107, 75108 i 75109)⁸ oraz w okresach miesięcznych na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w kwocie 6.319,1 tys. zł (rozdział 75101).
9. Wydatki majątkowe części 11 wyniosły 3.210,9 tys. zł, co stanowiło 98,0% planu po zmianach. Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2010 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Ze środków zaplanowanych na finansowanie wyborów samorządowych wykorzystano – 97,5% (2.277,2 tys. zł), wyborów Prezydenta RP – 100,0% (449,5 tys. zł). Środki przeznaczone zostały m.in. na zakup oprogramowania rejestracji kandydatów na Prezydenta RP oraz oprogramowania obsługi wyborów Prezydenta RP (449,5 tys. zł), czterech serwerów stelażowych DELL R910 i R610 (356,2 tys. zł), macierzy wraz z przełącznikami światłowodowymi sieciowymi (245,8 tys. zł), systemu zarządzania bezpieczeństwem (263,5 tys. zł), 35 kserokopiarek dla delegatur KBW (493,4 tys. zł). Wydatki majątkowe na potrzeby centrali i delegatur KBW zaplanowane w rozdziale 75101 wyniosły 484,1 tys. zł, co stanowiło 98,8% planu po zmianach. Sfinansowano m.in. zakup: czterech serwerów stelażowych DELL PowerEdge (122,0 tys. zł), samochodu osobowego (108,3 tys. zł), siedmiu notebooków (59,4 tys. zł), systemu klimatyzacji i klimatyzatorów do serwerowni (18,3 tys. zł).
10. Badaniem objęto wydatki centrali KBW na kwotę 7.888,0 tys. zł, tj. 2,9% wydatków części 11 i 48,3% wydatków centrali KBW. Z badanych postępowań o zamówienie publiczne, dwa zakupy na kwotę 2.036,1 tys. zł dotyczące druku i dystrybucji kart wyborczych w związku z wyborami Prezydenta RP, zrealizowano w trybie „z wolnej ręki”. Zamówienia udzielono na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹, tj. ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on

⁸ Rozdział 75107 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, rozdział 75108 Wybory do Sejmu i Senatu, rozdział 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie.

⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia.

Zdaniem NIK, zakupy towarów i usług dokonywane były z zachowaniem zasad określonych w art. 44 ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny oraz zgodnie z przepisami ustawy – Prawo Zamówień Publicznych.

11. Przeciętne zatrudnienie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania w 2010 roku wyniosło 378 osób, w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2009 r. było niższe o jedną osobę i stanowiło 97,7% planu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na jednego pełnozatrudnionego (status 01) wyniosło 5.258,60 zł i stanowiło 100,8% wynagrodzenia w 2009 r. Przeciętne wynagrodzenie Kierownika KBW wyniosło 16.783,30 zł i w porównaniu do 2009 r. (12.325,00 zł) było wyższe o 36,1%, w związku z otrzymaniem 3 nagród, przyznanych przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.
12. Kierownik KBW prawidłowo sprawował, określony w art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu. Kwartalne informacje w sprawie realizacji budżetu podlegały analizie i akceptacji Kierownika KBW. Nie stwierdzano zagrożenia dla realizacji zadań, tj. przeprowadzenia wyborów.
13. Wydatki w układzie budżetu zadaniowego KBW ujęte zostały w 2010 r. w ramach funkcji „Zarządzanie państwem”. KBW w ramach zadania „Organizacja i przeprowadzenie wyborów” realizowało cztery podzadania¹⁰ wynikające z działalności statutowej. Celem zadania i podzadań było „stworzenie organom wyborczym warunków do przeprowadzenia wyborów”. W 2010 r. przyjęto jako miernik, tak jak w 2009 r., stopień wykonania budżetu w stosunku do planu. NIK podtrzymuje stanowisko zawarte w wystąpieniu pokontrolnym z 19 kwietnia 2010 r. po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r., że stopień realizacji planowanych wydatków budżetowych nie zapewnia pomiaru realizacji wykonywanych przez KBW podzadań. Miernik ten opisuje wyłącznie koszt realizacji działania lecz nie mierzy dokonań oraz stopnia realizacji celu podzadania.
KBW podjęło w 2010 r. prace mające na celu wyodrębnienie działań w poszczególnych podzadaniach, sformułowanie celów oraz ustalenie mierników. Ich rezultaty znalazły odzwierciedlenie w projekcie budżetu zadaniowego na 2011 r. Wydatki części 11 w układzie zadaniowym na 2011 r. przypisane zostały do dwóch funkcji. W ramach funkcji 1 „Zarządzanie państwem” określono jedno zadanie („Organizacja i przeprowadzenie wyborów”) a w funkcji 22 „Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna” – dwa zadania („Koordynacja merytoryczna działalności, planowania strategicznego i operacyjnego” oraz „Obsługa administracyjna”). NIK zwraca uwagę, że przyjęty przez dysponenta części dla zadania „Organizacja i przeprowadzenie wyborów” miernik (stopień wykorzystania środków przeznaczonych na realizację zadania), chociaż został zmodyfikowany w porównaniu do zastosowanego w latach 2009-2010 to nadal nie zapewnia właściwego pomiaru realizacji wykonywanych przez KBW

¹⁰ Wybory prezydenta RP; Wybory do sejmu i senat; Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie; Referenda ogólnokrajowe i konstytucyjne w tym obsługa pod względem merytorycznym, finansowym, technicznym i organizacyjnym PKW i komisarzy wyborczych.

podzadań. Zdaniem NIK, należy kontynuować prace nad ustaleniem odpowiednich mierników do monitorowania realizacji zadań i podzadań.

Wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie uwag i ocen zawartych w tym wystąpieniu.